

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

18 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență :

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror, împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 06 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014, în privința inculpatului

*Rujanschi Valeriu Filaret, născut la
20 septembrie 1963, originar și locuitor al s. Lăpușna, r-nul
Hîncești, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

<i>în instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare a cauzei 25 iunie 2012 – 06 decembrie 2013,</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>14 ianuarie – 19 martie 2013,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>20 mai – 18 iunie 2014;</i>

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 06 decembrie 2013, Rujanschi Valeriu a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Acțiunea civilă înaintată de Lașcu Petru a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că Rujanschi Valeriu este învinuit că la 16 noiembrie 2011, orele 18.00, ignorând prevederile pct. 11 lit. a) și pct. 45 alin. 1 lit. c) al Regulamentului Circulației Rutiere, care stipulează că conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat să verifice starea tehnică a vehiculului, dispozitivele de iluminare și semnalizare precum și este interzisă deplasarea ulterioară a vehiculului în cazurile când nu funcționează pe timp de noapte, precum și în condiții de vizibilitate redusă, farurile și lanternele de gabarit din spate, pe timp de noapte a condus microbusul „Mercedes 208 D”, n/î C JE 948, pe traseul Chișinău-Hîncești, spre direcția or. Hîncești, cu sistemul de iluminare defectat (nu funcționau farurile) și în apropierea de s. Bardar, r-nul Ialoveni, nu a fost observat de conducătorul automobilului „Moskvici 412”, Erhan Petru, care a efectuat manevra la stînga, din care cauză s-a produs accidentul rutier. În rezultat, pasagerului automobilului „Moskvici 412”, Lașcu Petru, i-au fost cauzate vătămări corporale medii.

Instanța a statuat că inculpatul nu a recunoscut vina, relatînd că Erhan P. se deplasa cu automobilul pe banda opusă, venind în întîmpinare și cînd s-a apropiat de intersecție, fără să semnalizeze, a virat brusc la stînga ieșind pe banda lui de

deplasare generând impactul. După tamponare, lumina de la automobilul pe care îl conducea a dispărut, însă pe panoul din față era în funcție indicatorul fazei scurte. Vinovatul accidentului este Erhan P., deoarece nu i-a cedat trecerea, în situația în care el se deplasa pe drumul principal și avea prioritate.

Instanța a reținut că reieșind din circumstanțele în care a avut loc accidentul rutier, conducătorul automobilului „Moskvici 412”, Erhan Petru, urma să respecte prevederile art. 40 alin. 1 lit. a) și b) al RCR, care obligă înainte de a vira la stîngasă se apropie din timp de axa drumului în cazul circulației cu dublu sens, să cedeze trecerea vehiculelor care vin din sens opus și numai după aceea să traverseze banda opusă, cerințe ignorate de ultimul și, ca urmare a acestor încălcări, s-a produs accidentul rutier.

Tamponarea mijlocului de transport a avut loc pe banda de deplasare a automobilului condus de inculpatul care, văzînd obstacolul apărut a frînat pentru a evita tamponarea însă, în condițiile create, aceasta a fost imposibil. În cazul în care Rujanschi V. se deplasa pe drumul principal, conducătorul mijlocului de transport Erhan P. urma să-i cedeze trecerea, apoi să traverseze banda opusă pentru a vira la stînga.

Conform expertizei tehnico-auto repetate, nr. 667 din 12.06.13., în timpul impactului cele 2 becuri de tip 12V DC (lămpi de poziție-gabarituri) ale automobilului condus de inculpat se aflau sub tensiune electrică.

Astfel, declarațiile părții vătămate Lașcu P., a martorilor Roșioru N. și Erhan P., că inculpatul se deplasa cu automobilul fără iluminare și era imposibil de a-l observa în întuneric, sînt neîntemeiate, nu corespund circumstanțelor și nu pot fi luate în considerare.

În cazul în care sistemul de iluminare a automobilului condus de inculpat înaintea impactului a avut careva deficiențe apoi aceste circumstanțe nu se află într-o legătură cauzală directă cu consecințele survenite, pentru că acesta se deplasa pe drumul principal și Erhan P. era obligat să-i cedeze trecerea, și înainte de a vira la stînga trebuia să se asigure că banda din sens opus pe traseul principal este liberă, nu se deplasau careva mijloace de transport sau alți participanți la trafic cu sau fără lumină.

În ședință s-a stabilit cu certitudine că Erhan P. poartă ochelari și are o vedere redusă.

În ordonanța de pornire a urmăririi penale din 14 decembrie 2011 este indicat că vinovat de producerea accidentului rutier este Erhan P. Ulterior, la 11 ianuarie 2012, tot Erhan P. a fost recunoscut bănuit în comiterea acestui accident rutier însă, la 05 aprilie 2012, procurorul l-a scos de sub urmărirea penală, și în cadrul aceleiași cauze penale a fost pus sub învinuire Rujanschi V.

Or, scoaterea de sub urmărirea penală a lui Erhan P. este nejustificată și lipsită de suport juridic, iar învinuirea adusă inculpatului este neîntemeiată, nu corespunde circumstanțelor în care a fost comis accidentul rutier, cît și probelor administrate.

3. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1), 90 Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce

mijloace de transport pe un termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 2 ani.

Apelantul a invocat că conducătorul automobilului „Moscvici 412”, Erhan P., a respectat prevederile art. 40 alin. (1) lit. a) și b), cedând trecerea la două automobile care se deplasau cu farurile conectate. Însă, nu a cedat trecerea automobilului "Mercedes 208 D", condus de Rujanschi V., din motiv că pe timp de noapte nu l-a observat, acesta deplasându-se cu sistemul de iluminare defectat, fapt confirmat prin raportul de expertiză auto - tehnică nr.814 din 16 martie 2012, raportul de expertiză auto-tehnică suplimentară nr. 677/13 din 12.06.2013, precum și declarațiile expertului, care a fost audiat în cadrul cercetării judecătorești.

În cadrul urmăririi penale Erhan P. a fost recunoscut în calitate de bănuit din motiv că inițial nu au fost cunoscute toate circumstanțele accidentului rutier produs la 16 noiembrie 2011.

Organul de urmărire a fost indus în eroare de către Rujanschi V., care inclusiv în cadrul cercetării judecătorești susținea faptul că se deplasa pe timp de noapte cu sistemul de iluminare în funcțiune. Însă, după ce a fost efectuată expertiza auto-tehnică și s-a stabilit că el se deplasa cu sistemul de iluminare defectat, s-a stabilit că Erhan P. nu a putut să observe automobilul "Mercedes 208 D" și a fost scos de sub urmărire penală.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014 apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul urmează să fie achitat, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de el.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de fond corect a conchis că, reieșind din circumstanțele în care a avut loc accidentul rutier, conducătorul automobilului „Moskvici 412”, Erhan Petru, urma să respecte prevederile art. 40 alin. 1 lit. a) și b) al RCR, care obligă înainte de a vira la stînga să se apropie din timp de axa drumului în cazul circulației cu dublu sens, să cedeze trecerea vehiculelor care vin din sens opus și numai după aceea să traverseze banda opusă.

Or, în condițiile speței Rujanschi V., conducînd automobilul „Mercedes 208 D”, se deplasa pe drumul principal, situație în care, Erhan P. urma să-i cedeze trecerea, să se asigure că drumul principal este fără obstacole, după care să-și continue virarea.

Mai mult, confor raportului de expertiză nr.677/13 din 12.06.2013, la starea examinărilor de expertiză, cele două becuri de tipul „H4 12V 60/55W EAGLITE 268 Et" (pentru iluminarea drumurilor pe timp de noapte) ale farurilor automobilului nominalizat sunt în stare de funcționare, iar pe elementele componente ale becurilor nominalizate sunt prezente semne materiale, care atestă faptul că, asupra lor au fost exercitate anumite acțiuni mecanice, caracteristice unui impact.

Potrivit explicațiilor expertului Lisnic L., la conectarea directă a becului la acumulator, ambele filamente – și la faza scurtă și la cea lungă – ardeau. O expertiză pentru a stabili locul unde s-a întrerupt curentul nu s-a efectuat.

Astfel, instanța de fond corect nu a luat în considerare declarațiile părții vătămate și a martorilor Roșioru N., Erhan P., că automobilul inculpatului se deplasa fără iluminare.

Inculpatul nu este obligat să-și dovedească nevinovăția, iar procurorul nu a prezentat probe pertinente, concludente, utile și veridice pentru a demonstra vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a indicat că instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate de organul de urmărire penală, și anume a declarațiilor părții vătămate Lașcu P., martorului Erhan P., Roșioru N., a raportului de expertiză auto-tehnică nr. 814 din 16.03.2012 din care rezultă, că mijlocul de transport „Mercedes 208D”, pînă la momentul producerii accidentului rutier, a avut defecte tehnice a sistemului de iluminare și anume nu funcționau farurile, a raportului de expertiză auto-tehnică suplimentară nr.677/13 din 12.06.2013, conform căruia filamentul becurilor pentru iluminarea drumurilor pe timp de noapte ale automobilului „Mercedes 208D”, în timpul impactului nu se aflau sub tensiune.

Partea acuzării a prezentat instanței probe pertinente, admisibile și concludente, care în volum deplin dovedesc vinovăția inculpatului de săvîrșirea infracțiunilor incriminate.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rînd, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că, în recursul său ordinar procurorul a invocat în drept și temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cum ar fi că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel (pct. 5 din decizie).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelul procurorului, în raport cu circumstanțele indicate în descriptivul deciziei contestate, nu s-ar fi pronunțat

instanța de apel, omițându-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat.

Rezultă, că recursul de pe rol nu întrunește condițiile legale de conținut în această parte, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care ar agrava situația inculpatului și care ar justifica acest recurs.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și cu referire la argumentul regăsit în recursul ordinar că decizia instanței de apel este neîntemeiată, dar în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concret definite în acest sens, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrilor instanțelor de fond și de apel, inclusiv cele reproduse în pct. 2 și 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că ambele instanțe au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind achitarea inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, cum ar fi și declarațiile inculpatului, părții vătămate, martorilor Erhan P., Vulpe M., Roșioru N. și toate rapoartele de expertiză auto-tehnice efectuate în cadrul cauzei penale, pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel și repetate în recursul procurorului (*pct. 2 -5 din decizie*).

Mai mult, recursul declarat, fondat pe mențiuni că: „*instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare*”, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au estimat circumstanțele cauzei (*pct. 5 din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar, este lipsită de orice suport legal.

Este de menționat că nu sunt în niciun fel criticate sau combătute de recurent:

a) constatările din ultimului raport de expertiză, repetată, cu nr. 667 din

12.06.2013, că în timpul impactului cele 2 becuri de tip 12V DC (lămpi de poziție-gabarituri) ale automobilului condus de inculpat se aflau sub tensiune electrică, că la starea examinărilor de expertiză, cele două becuri de tipul „H4 12V 60/55W EAGLITE 268 Et” (pentru iluminarea drumurilor pe timp de noapte) ale farurilor automobilului nominalizat sunt în stare de funcționare, iar pe elementele componente ale becurilor nominalizate sunt prezente semne materiale, care atestă faptul că, asupra lor au fost exercitate anumite acțiuni mecanice, caracteristice unui impact,

b) declarațiile expertului Lisnic L., că la conectarea directă a becului la acumulator, ambele filamente – și la faza scurtă și la cea lungă – ardeau, iar o expertiză pentru a stabili locul unde s-a întrerupt curentul nu s-a efectuat,

c) concluziile instanței de fond că în cazul în care sistemul de iluminare a automobilului condus de inculpat înaintea impactului a avut careva deficiențe apoi aceste circumstanțe nu se află într-o legătură cauzală directă cu consecințele survenite, pentru că acesta se deplasa pe drumul principal și Erhan P. era obligat să-i cedeze trecerea, și înainte de a vira la stînga trebuia să se asigure că banda din sens opus pe traseul principal este liberă, nu se deplasau careva mijloace de transport sau alți participanți la trafic cu sau fără lumină (*pct. 2-5 din decizie*).

Rezultă, că în cazul în care recurentul nu le deneagă, circumstanțele enunțate constituie probe pertinente, concludente, utile și veridice, care demonstrează că inculpatul nu a comis fapta incriminată, fiind, astfel, întemeiat puse la baza sentinței de achitare a ultimului.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că recursul ordinar este și unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoria Ialoveni din 06 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014, în privința inculpatului Rujanschi Valeriu Filaret, deoarece nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 23 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

18 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență :

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror, împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 06 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014, în privința inculpatului

*Rujanschi Valeriu Filaret, născut
la 20 septembrie 1963, originar și locuitor al s. Lăpușna r-
nul Hîncești, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale;*

În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 06 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014, în privința inculpatului Rujanschi Valeriu Filaret, deoarece nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 09 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan